

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma

**Forvaltningsplan for Storgaulstadhøgda – Trollfossklompen
naturreservat i Steinkjer kommune
2017 - 2027**

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma

Rapport

8 - 2017

TITTEL Forvaltningsplan for Storgaulstadhøgda – Trollfossklompen naturreservat i Steinkjer kommune 2017 - 2027	DATO 27.09.2017
SAKSBEHANDLER Marie Uhlen Maurset	ANT. SIDER 28
AVDELING/ENHET Miljøvernavdelinga	ANSV. SIGN. Bjørnar Wiseth
EKSTRAKT Forvaltningsplanen beskriver mål, utfordringer og planlagte tiltak i Storgaulstadhøgda – Trollfossklompen naturreservat. Planen beskriver også retningslinjer for brukere av området. Stogaulstadhøgda – Trollfossklompen naturreservat er et variert naturområde med blant annet kalkskog. Området har stor verdi for biologisk mangfold knyttet til sjelden og truet natur. Intensjonen er at forvaltningsplanen skal bidra til å bevare og videreutvikle verneverdiene i området.	

STIKKORD

Naturreservat
Skogvern
Kalkskog

Innhold

Forord	4
1 Innledning	5
1.1 Verneformål	5
1.2 Områdebeskrivelse	5
2 Naturmangfoldloven	7
3 Historikk	7
3.1 Verneprosess	7
3.2 Brukshistorie	7
4 Dagens status	7
4.1 Kunnskapsstatus	7
4.2 Verneverdier	8
4.3 Bruk av området	10
5 Forvaltning av Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen naturreservat	11
5.1 Trusler mot verneverdiene	11
5.2 Overvåkning og informasjon	12
5.3 Retningslinjer for brukerinteresser	12
5.3.1 Reindrift og samiske interesser	13
5.3.2 Landbruk	15
5.3.3 Jakt og fiske	16
5.3.4 Friluftsliv	16
5.3.5 Hytter	18
5.3.6 Redning og øvelser	18
6 Oppsyn og administrasjon	18
6.1 Dispensasjonssøknader	18
7 Kilder	20
Vedlegg 1. Verneforskrift	21
Vedlegg 2. Artsmangfold	25
Vedlegg 3. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling	26
Vedlegg 4. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12	27
Vedlegg 5. Vernekart	28

Forkortelser:

FMNT – Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

SNO – Statens naturoppsyn

Forord

Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen naturreservat ble opprettet desember 2015. Det ble meldt oppstart med forvaltningsplanarbeidet samtidig med vernevedtaket, og forvaltningsplanprosessen startet med et oppstartsmøte 26.10.16. Forvaltningsplanutkastet er utarbeidet av FMNT.

Formålet med vernet av Storgaulstadhøgda og Trollfossklumpen er å bevare et variert område med naturskog. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor verneforskriftens rammer og skal fungere som et praktisk hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten. Formålet med forvaltningsplanen er å etablere gode forvaltningsordninger for å ivareta både verneverdier og brukerinteresser. Planen skal revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov.

Forsidefoto av Eldar Ryan. Utsikt mot Trollfossklumpen.

1 Innledning

1.1 Verneformål

Verneformålet til Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen naturreservat (ifølge § 1, vedlegg 1)

Formålet med naturreservatet er å sikre et variert område med naturskog. Med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sjelden natur som kalkskog og arter typiske for denne naturtypen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

1.2 Områdebeskrivelse

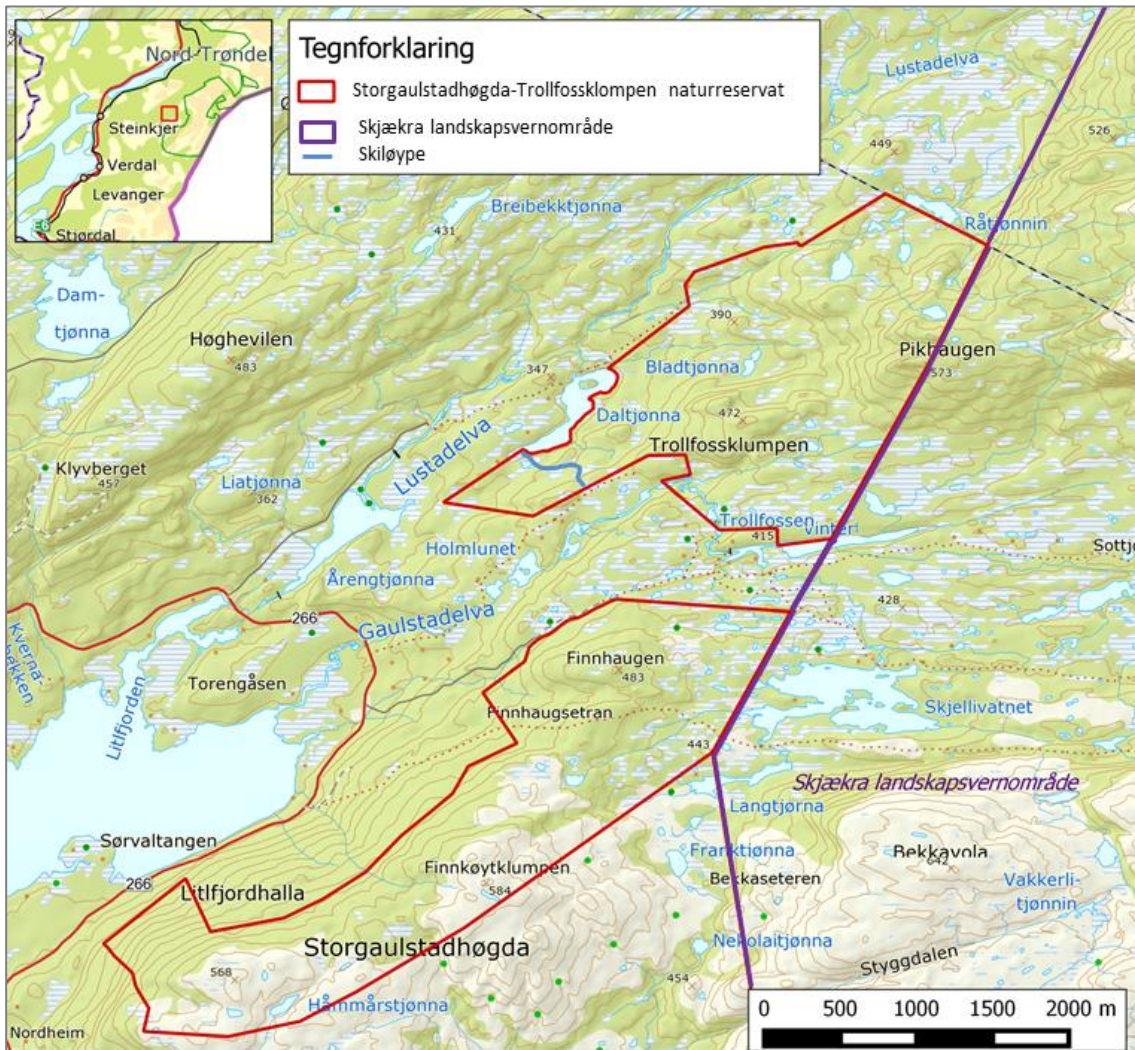
Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen naturreservat ligger innerst i Ogndalen i Steinkjer kommune, og dekker et areal på 7880 dekar. Områdene grenser mot Skjækra landskapsvernområde. Naturreservatet berører gnr./bnr. 154/40, 179/1, 180/10 og 180/12, der Steinkjer kommuneskoger Ogndalsbruket KF er grunneier.

Tekniske installasjoner

- Setervoll med bygningsrester (Finnhaugseteren) mellom Finnhaugen og Finnkøytklumpen, samt samiske kulturminner i samme område.
- Felt med utenlandsk treslag i den sørvestre delen av Storgaulstadhøgda.

Figur 1. Finnhaugseteren i Storgaulstadhøgda. Foto: Eldar Ryan, FMNT.

Figur 2. Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen naturreservat, på grensen til Skjækra landskapsvernområde, i Steinkjer kommune.

1.2.1 Vegetasjon og geologi

Store deler av naturreservatet ligger på kalkrik berggrunn. Dette gir utslag i rike vegetasjonstyper og kalkrevende plantearter, slik som fjellfrøstjerne, gulsildre, taggbregne og marisko. I de bratteste delene på vestsiden av Trollfossklumpen kommer den rike berggrunnen opp i dagen i form av karst og oppsprekket skifret stein. I slike områder finner en ofte krevende sopparter og rik karplanteflora grunnet mineralrikt grunnvann. I lia nordvest for Storgaulstadhøgda finnes også kalk og karstforekomster, med hull og dype sprekker i terrenget. Det er ikke uten risiko å gå i dette området.

Gran er det dominerende treslaget i naturreservatet, men det finnes spredt med bjørk i noen områder. I de øvre delene av lia opp mot Storgaulstadhøgda finnes også en del rogn. Det finnes spredt med gamle (over 100 år) og grovvokste grantrær, samt noe gadd og læger. (Midteng 2011a; Midteng 2011b).

2 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal (i henhold til § 7) legges til grunn som retningslinjer for vedtak som berører naturmangfold. I vedlegg 4 står det beskrevet hvordan disse prinsippene er brukt i utformingen av forvaltningsplanen.

3 Historikk

3.1 Verneprosess

Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat er vernet gjennom ordningen med frivillig vern. Fylkesmannen sendte verneforslaget på høring i 2014 og Miljødirektoratet sendte tilrådning om opprettelsen av naturreservatet til Miljøverndepartementet i 2015. Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen ble vernet ved kongelig resolusjon 11. desember 2015.

3.2 Brukshistorie

Reindrift og samisk bosetting

Området ligger sentralt mellom årstidsbeitene til Skæhkere sijte i det samiske reinbeiteområdet. Det finnes lange tradisjoner for reindrift i området. Det ligger rester av en gammetuft / samisk bosetting vest for Finnvollseteren, og det skal ha vært flere gammer i området (Askeladden.ra.no).

Setring og beite

Det finnes flere gamle setervoller i området, hvor Finnvollseteren ligger innenfor verneområdet. Dette er en tydelig setervoll med bygningsrester. Det ligger også rester av en gammetuft vest for Finnvollseteren. Området har lenge vært brukt- og brukes fortsatt som husdyrbeite.

Skogsdrift

Det finnes en god del naturskog i naturreservatet som har vært plukkhogd i flere omganger. Det finnes også noen områder med kulturskog i verneområdet, herunder et felt med skog i hogstklasse III mellom kjerneområde 1 og 2 i Storgaulstadhøgda. I Trollfossklompen finner vi små kulturskogsfelt i hogstklasse II og III, samt noe flatehogd areal. Gaulstadelva har tidligere blitt brukt til å fløte tømmer, og det fantes på den tida ei tømmerrenne i Trollfossen.

4 Dagens status

4.1 Kunnskapsstatus

I forbindelse med kartlegging av kalkskog i Steinkjer og Snåsa ble det gjort registreringer på Finnhaugen i 2009 (Hassel, Holien & Brandrud 2009). Asplan Viak gjorde naturfaglige registreringer i området i forkant av verneprosessen (Midteng 2011a; Midteng 2011b).

4.2 Verneverdier

Rødlistearter

Den siste versjonen av norsk rødliste for arter ble offentliggjort i 2015 (Henriksen og Hilmo 2015). Rødlistens kategorier er RE (regionalt utdødd), CR (kritisk truet), EN (sterkt truet), VU (sårbar), NT (nær truet) og DD (datamangel). Kategoriene er inndelt etter artenes risiko for å dø ut.

Verneverdiene i Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen er særlig knyttet til kalkskog. Nedenfor er kjerneområdene i naturreservatet kartfestet og beskrevet, mens artsmangfoldet av rødlista arter er beskrevet gjennom tabell i vedlegg 2.

Kjerneområder

Kjerneområder er biologisk viktige områder innenfor verneområdet. Slike områder inneholder gjerne større tettheter av rødlistearter, nøkkelementer eller indikatorarter enn resten av arealet, og består ofte av viktige- eller rødlista naturtyper.

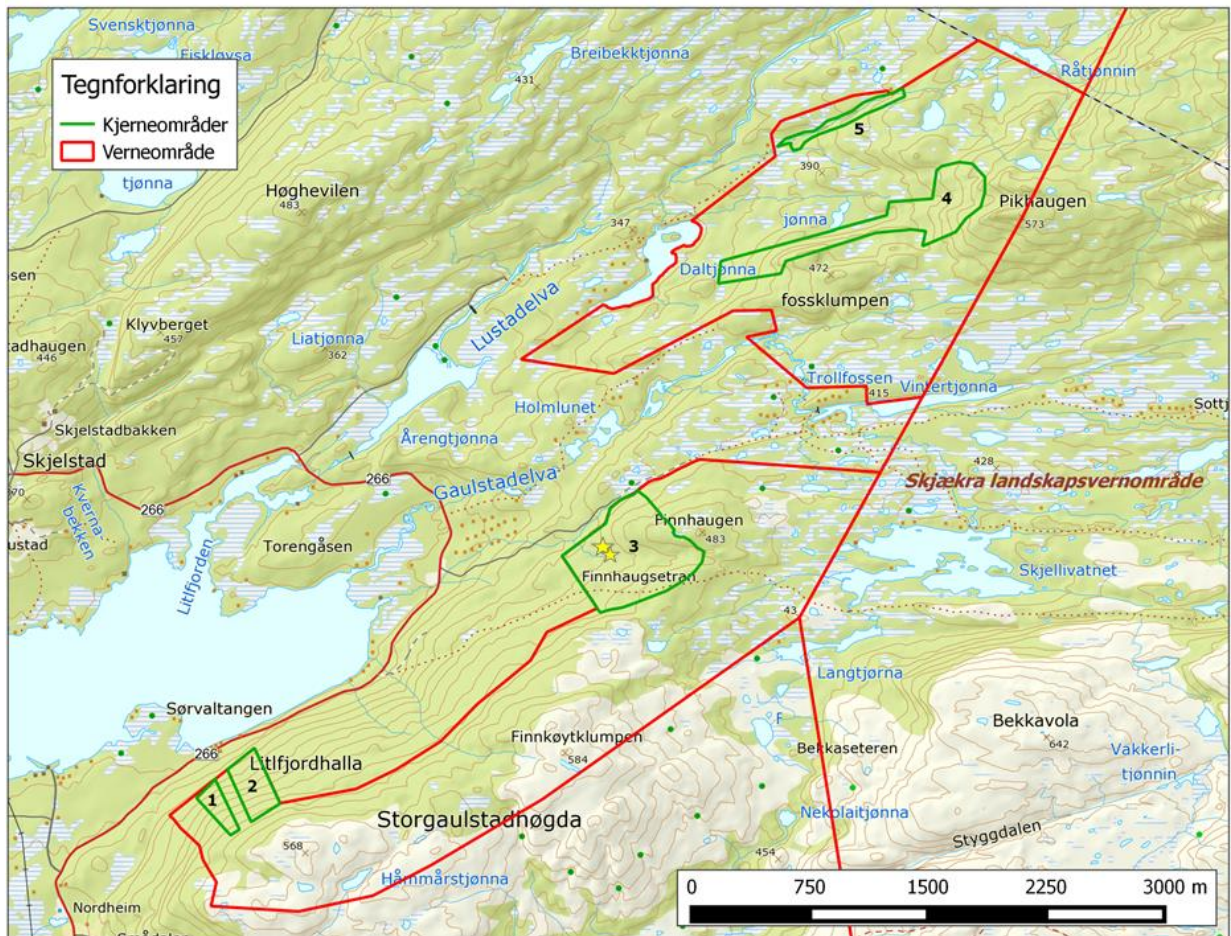
Verdivurdering av kjerneområder

Svært viktig (A): Lokalteter med arter eller naturtyper i rødlistekategoriene «kritisk truet» (CR) eller «sterkt truet» (EN). Lokalteter vurderes også som «svært viktige» dersom det er sannsynlig at slike arter finnes der.

Viktig (B): Lokalteter med rødlistearter i kategorien «sårbar» (VU), eller lokalteter hvor det er sannsynlig at disse forekommer. Lokalteter kan også vurderes til kategori B dersom de inneholder flere arter i kategorien «nær truet» (NT), eller dersom den inneholder naturtyper i kategoriene VU eller NT.

Lokalt viktig (C): Lokalteter som ikke når opp til prioritering i B-kategori, men som kan være viktige i lokal sammenheng.

(Direktoratet for naturforvaltning 2007)

Figur 3. Kart med kjerneområder i Storgaulstadhøgda-Trollfosklumpen naturreservat. Stjernene markerer kjente forekomster av marisko (*Cypripedium calceolus*).

Tabell 1. Beskrivelse av kjerneområdene i Storgaulstadhøgda-Trollfosklumpen naturreservat. Mer detaljert beskrivelse finnes i kartleggingsrapportene (Hassel, Holien & Brandrud 2009; Midteng 2011a; Midteng 2011b).

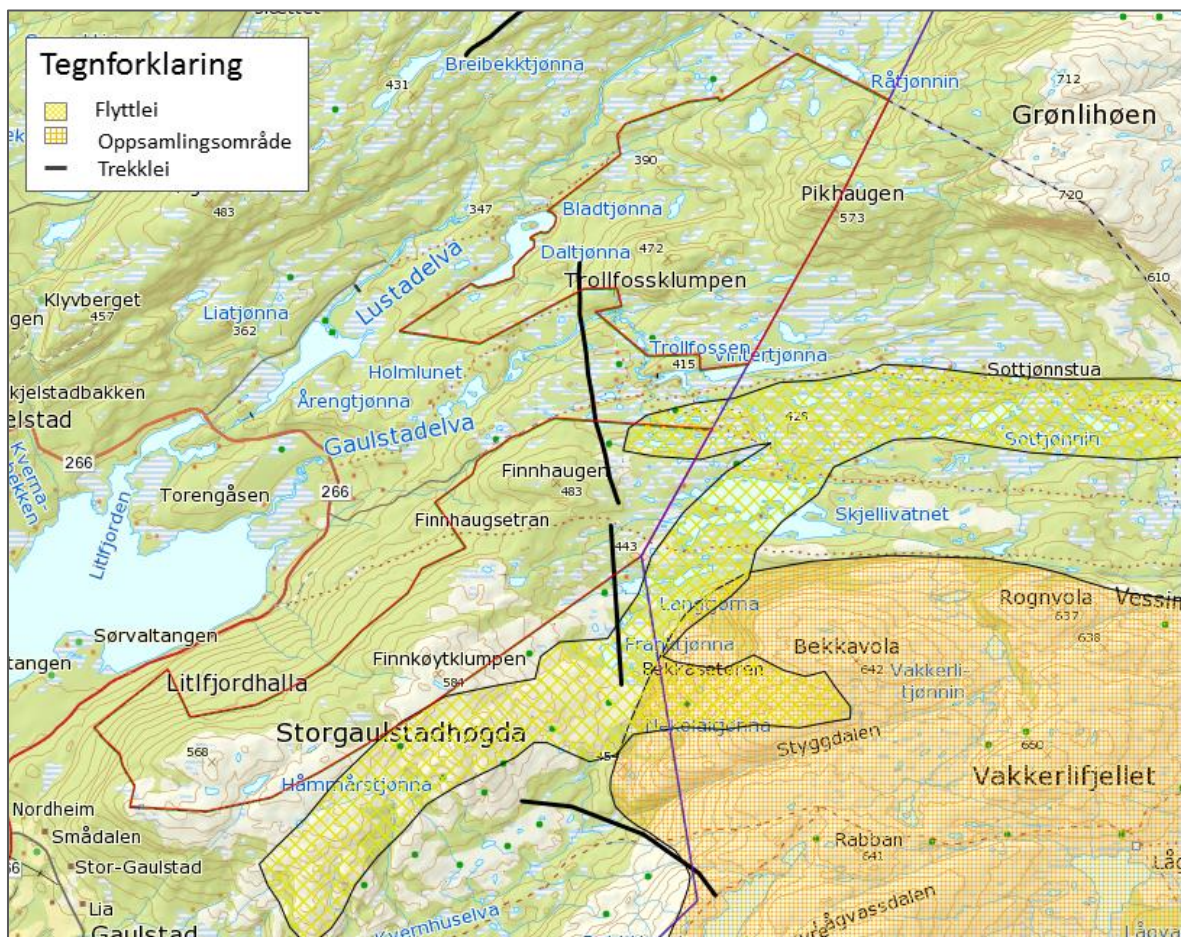
Nr.	Kjerneområde	Naturtype	Spesielle forekomster	Verdi
1, 2	Gropgrasholet	Kalkgranskog	Eldre granskog på kalkrik berggrunn. Funn av de krevende karplantene fjellfrøstjerne, gulsildre, enghumbleblom og taggbregne, samt den jordboende soppen vrangstorpigg (NT).	A
3	Finnhaugen	Kalkgranskog	Velutviklet urterik kalkskog og partier med rikmyr. Gammel granskog i en brattskrent lengst mot vest. Ei lita rikmyr ved stidele. Funn av mange kalkkrevende arter, deriblant marisko (NT).	A
4	Trollfosklumpen - Pikhaugen	Gammel barskog Kalkgranskog	Eldre granskog på rik berggrunn der deler trolig er kalkgranskog. Det finnes eldre og delvis grove grantrær med store dimensjoner (enkelte 60-70 cm ved brysthøyde).	B
5	Råtjønninbekken	Gammel barskog Kalkskog	Liten bekkekløft og rik sumpgranskog i sørkant. Rik flora av karplanter og sopp. Det finnes enkelte gamle grantrær, samt grove trær med store dimensjoner (enkelte 60-70 cm ved brysthøyde).	B

4.3 Bruk av området

Reindrift

Området ligger innenfor det samiske reinbeiteområde. Det er Skæhkere sijte som har bruksrettigheter her. Området ligger sentralt mellom alle årstidsbeiter. Kalvingsområdet ligger lengre nord og øst i distriktet, fra Øyingen i vest, over Roktdalen til Imsdalsfjellet, Grønlivatnet og Lakadalen og østsiden av Skjækerfjellene. Fra Vera i sør til Skjækerfjella, Heggsjøfjellet og Grønningen ligger sommer- og høstbeitene. På sen høst og vinter benyttes områdene mot Snåsavatnet, Steinkjer og Verdal. I arealbrukskartet for reindrift er verneområdets areal markert som sommer-, høst-, høstvinter- og vinterbeiteområde. Området rundt Vakkerlifjellet er avmerket som oppsamlingsområde, hvor reinen samles for flytting tilbake fra vinterbeite. Det er et utstrakt flytte-/ drivingsssystem. Det går ei flyttlei langs Storgaulstadhøgda og den kommer videre rett sør for Vintertjønna. Denne ligger dels innenfor verneområde. Det er også inntegnet to trekkleier innenfor verneområdet.

For reindriften vil det være viktig å kunne ta seg gjennom området ved tilsyn, samling og flytting av rein. Det benyttes i hovedsak snøscooter på vinterføre. Det kan i noen tilfeller være nødvendig å benytte to- eller firehjuling når det ikke er snø.

Figur 4. Reindriftskart over Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen.

Husdyrbeite

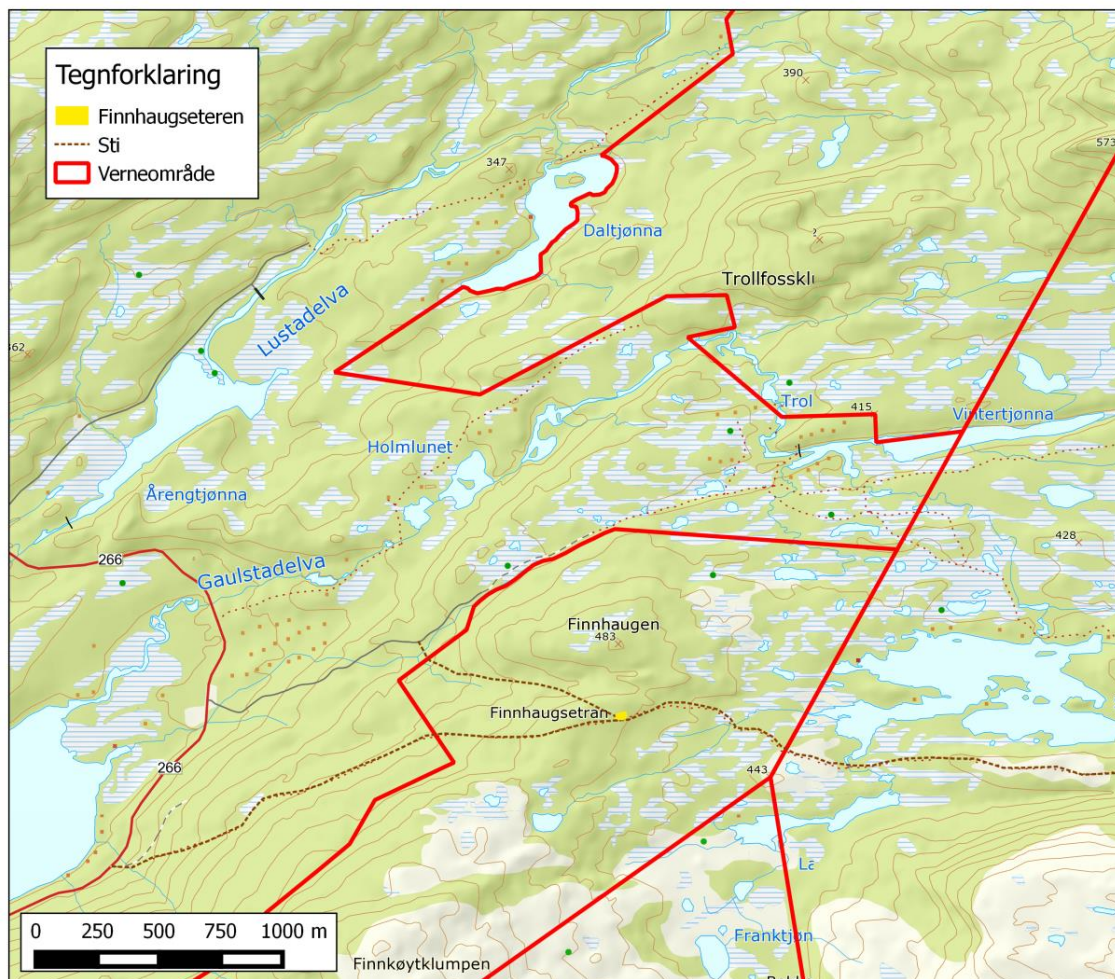
Området brukes som husdyrbeite, for tiden hovedsakelig av sau.

Jakt og fiske

Det foregår jakt på storvilt og småvilt og fiske i naturreservatet.

Friluftsliv

Området er et mye brukt friluftsområde, men ferdselen er godt kanalisert. Svilllestien, der de fleste ferdes, ligger mellom Storgaulstadhøgda og Trollfossklompen. I dette området ligger det også en god del hytter. Stien forbi Finnseteren fortsetter inn i landskapsvernområdet og er ganske tydelig. Stiene markert i kartet i figur 6 kan ryddes ved behov.

Figur 5. Kartet viser plassering av Finnhaugseteren og stier som går gjennom naturreservatet.

5 Forvaltning av Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat

Naturreservatet skal forvaltes i tråd med verneforskriften. Her finnes vernebestemmelsene for naturreservatet, unntak fra vernebestemmelsene, og dispensasjonsbestemmelser. Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer for behandling av eventuelle dispensasjonssøknader.

5.1 Trusler mot verneverdiene

1) Det finnes felter med fjelledelgran i naturreservatet. Disse trærne bør fjernes for å unngå at de sprer seg.

2) Det er mulig at gjengroing kan være en trussel mot forekomsten av marisko i Storgaulstadhøgda. Det er også mulig at beiting (av sau og/eller rådyr) kan utøve press mot bestanden av marisko.

5.2 Overvåkning og informasjon

Forvaltningsmyndigheten kan initiere oppsyn, overvåking eller tiltak i naturreservatet. Aktuelle aktører i forbindelse med utføring av forvaltningstiltak kan være SNO, grunneier og eventuelle eksterne aktører.

Informasjon

Det er viktig å informere folk som buker området om naturreservatet. Det er derfor satt opp verneskilt der det går stier inn i reservatet. Det skal også settes opp informasjonsplakat ved parkeringsplassen. Her bør det informeres om både naturreservatet, landskapsvernområdet og nasjonalparken. Det kan også være aktuelt å ta med informasjon om reindrift dersom en lager en informasjonsplakat. Distriktet kan kontaktes i den forbindelse.

Tabell 2. Tiltak- og overvåkingsplan for naturverdiene i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat. Tabellen er delt inn i tiltak / overvåking, når det skal utføres og hvem som er ansvarlig.

Tiltak	Overvåking	Når?	Ansvarlig
Skiltmerking med verneskilt		Utført 2016	FMNT
Sette opp infoplakat ved parkeringsplassen		2017-2020	Forvaltningsmyndigheten
Fjerne fjelledelgran i naturreservatet		2017-2020	Forvaltningsmyndigheten
Fjerne kratt/ trær dersom det er fare for utskygging.	Følge opp bestanden av marisko med bevaringsmål og overvåking.	Hvert 3. år	Forvaltningsmyndigheten / SNO
Vurdere å gjerde inn deler av mariskoforekomsten.	Følge med og vurdere om beitepress er en trussel mot bestanden.	Hvert 3. år	Forvaltningsmyndigheten / SNO

Skjøtsel

Skjøtsel kan, ifølge naturmangfoldloven § 47, brukes for å bevare den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet. Det pågår ikke skjøtsel i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat i dag. Fjelledelgrana bør imidlertid fjernes fra reservatet. Det kan også bli aktuelt å iverksette skjøtsel av for å unngå at forekomstene av marisko ikke blir skygget ut.

5.3 Retningslinjer for brukerinteresser

Det er tillatt å bruke naturreservatet til blant annet beiting, jakt, fiske og friluftsliv og i verneforskriften står det spesifisert hva slags aktivitet som er direkte tillatt i naturreservatet, samt hva som må omsøkes. For generelle vernebestemmelser og regulering av ferdsel, se verneforskriften i vedlegg 1.

Forklaring av verneforskriften §§ 3-8

§ 3 Fastsetter hva som ikke er tillatt i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat.

§ 4 Unntak fra vernebestemmelsene i § 3.

§ 5 Fastsetter hva som ikke er tillatt av ferdsel.

§ 6 Unntak fra ferdselsbestemmelsene i § 5.

§ 7 Fastsetter tiltak som sees på som nødvendige, og som er drøftet gjennom verneprosessen. Tiltakene må omsøkes, men det gis vanligvis dispensasjon. Det kan her gis flerårige dispensasjoner.

§ 8 Det kan gis dispensasjoner til tiltak som ikke er fastsatt i § 7 dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig (*ifølge naturmangfoldloven § 48*).

5.3.1 Reindrift og samiske interesser

Formålet med vernet av Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet. Vernet skal ikke være til hinder for rasjonell og tradisjonell reindrift, og området skal forvaltes slik at reindrift skal kunne foregå. Sametinget er forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner, og alle tiltak som kan skade samiske kulturminner må forelegges Sametinget. Reindrift i naturreservatet reguleres hovedsakelig av reindriftsloven.

Bål

Uttak av småvirke til bål er direkte tillatt i verneforskriften, men tørr gran og furu (gadd) skal ikke felles (*ifølge § 4 pkt i*).

Motorferdsel

Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift er tillatt (*ifølge § 6 pkt c*), men leiekjørere må medbringe skriftlig dokumentasjon fra reineier / reindriftsansvarlig. Nødvendig start og landing med helikopter, samt nødvendig bruk av lett terrenggående motorkjøretøy kan tillates med bakgrunn i distriktsplanen (*ifølge § 7 pkt g og h*). Det vil variere fra år til år om det er behov for bruk av barmarkskjøretøy og helikopter i området. Dagens reindrift i området er ikke til skade for verneverdiene. Forvaltningen kan derfor gi reindriften en flerårig tillatelse til bruk av slike kjøretøy i verneområdet.

Reinbeitedistriktene er pålagt å utarbeide distriktsplan, jf. § 62.i reindriftsloven. Distriktsplanen skal vise hvilke terrenggående kjøretøy som brukes, samt ha bruksregler for motorisert ferdsel på barmark. Etter reindriftslovens § 23 skal motorisert ferdsel på barmark begrenses mest mulig og så langt som mulig foregår etter faste traseer. For motorisert ferdsel på barmark kan distriktsplan, som beskriver motorisert ferdsel tilstrekkelig, legges til grunn for tillatelse etter verneforskriften.

Rydding av flyttleier og kjøretraséer

Vedlikehold og rydding av flyttleier og kjøretraséer vist i forvaltningsplan er tillatt (*ifølge § 4 pkt m*). Det vurderes at dette også bør gjelde trekkleiene markert på kartet i figur 5, da skillet mellom flytte- og trekkleier er flytende. Det vurderes at små mengder virke, som er til hinder ved reinflytting, kan fjernes der det er behov. Med små mengder virke menes kvister og småtrær, samt vindfall som hindrer reintrekk.

Gjerder, samleanlegg og brensel

Nødvendig uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet, samt til vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr er tillatt (*ifølge § 4 pkt l*). Se tekstboksen nedenfor for retningslinjer. Det kan gis tillatelse til oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift (*ifølge § 7 pkt i*). Medbrakte stolper og gjerder kan settes opp midlertidig uten søknad. Med «midlertidig» menes gjerder og anlegg som fjernes innen 1 år etter de er satt opp.

Retningslinjer for uttak av bjørk og småvirke

- Det skal ikke tas ved fra kjerneområdene i naturreservatet (figur 4).
- Tørr gran og furu (gadd og læger) og død ved skal ikke hogges eller fjernes fra naturreservatet.
- Ved skal ikke transporteres ut av området.

Tradisjonelt samisk håndverk

Skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid og bruksgjenstander) er tillatt. Dette gjelder ikke uttak av planter på rødlista eller særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler) (*ifølge § 4 pkt k*).

Kulturminner

Det kan søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene for istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner (*ifølge § 7 pkt d*). Det kan finnes samiske kulturminner i området som ikke er registrert.

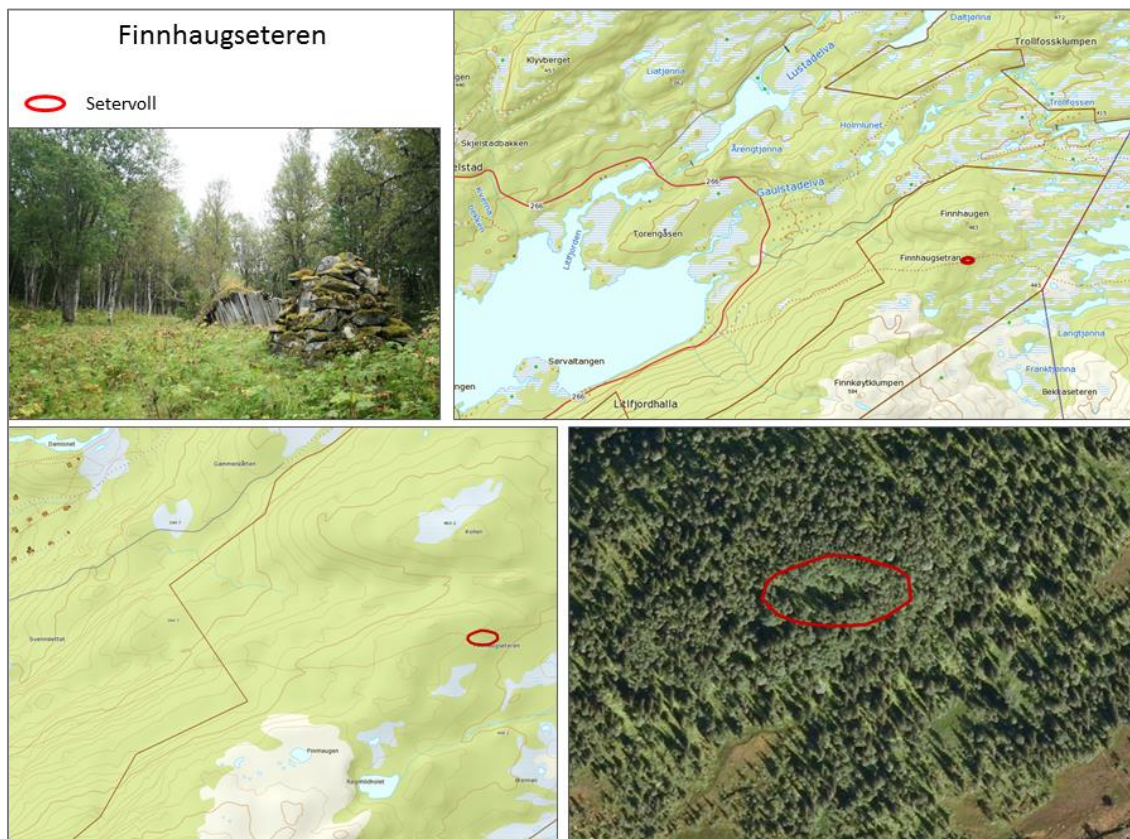
5.3.2 Landbruk

Beiting

Beiting er tillatt i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat (*ifølge § 4 pkt d*). Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt, men uttransport av syke og skadde bufe med motorkjøretøy er tillatt. Det skal benyttes kjøretøy som er skånsomme mot markoverflaten og det skal gis beskjed til ansvarlig oppsyn i forkant av kjøringen (*ifølge § 6 pkt a*). Dersom en ikke lykkes i å få kontakt med ansvarlig oppsyn kan det meldes fra i etterkant. Utsetting av saltsteiner er tillatt (*ifølge § 4 pkt j*), men motorferdsel i den forbindelse skal omsøkes (*ifølge § 7 pkt l*). Det kan her gis flerårige tillatelser. Det kan også gis tillatelse til oppføring av gjerder og samleanlegg for beite, samt nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette (*ifølge § 7 pkt k og m*).

Setervoller

Rydding av setervoller vist i kart i forvaltningsplanen (Finnhaugseteren) er direkte tillatt og trengs ikke å omsøkes.

Figur 6. Kart, flyfoto og bilde fra Finnhaugseteren. Rydding av denne setervollen er direkte tillatt i verneforskriften.

5.3.3 Jakt og fiske

Jakt, fangst og fiske reguleres etter viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven. Felling av store rovdyr er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk (*ifølge § 4 pkt c*). Det kan søkes om utføring av tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, (*ifølge § 7 pkt f*).

Storviltjakt

Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt (for å få bedre sikt) er tillatt (*ifølge § 4 pkt e*). Det er også tillatt å sette opp midlertidige mobile jaktårn, som fjernes etter endt jaktsesong (*ifølge § 4 pkt f*). Grunneiers tillatelse bør innhentes før anlegget settes opp. Uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv er tillatt med hest eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget (*ifølge § 6 pkt b*). Ved terrengskade av betydning vil tiltakshaver bli stilt til ansvar, og det kan bli stilt krav om oppretting av skadene. Dersom andre kjøretøy skal benyttes til uttransport må dette omsøkes (*ifølge § 7 pkt b*).

Retningslinjer

Uttransport av felt storvilt skal foregå utenom våte myrpartier, og annen bæresvak mark, for å unngå varige kjørespor.

Veiledning for dispensasjonsøknader

Uttransport av storvilt med annet kjøretøy

Søknad må inneholde tidsrom for transporten og hva slags kjøretøy som skal benyttes.

5.3.4 Friluftsliv

Alle er velkommen til å ferdes i området etter allemannsretten i friluftsløven, men utøvelse av friluftsliv skal ikke være til skade for plante- og dyreliv eller til ulempe for reindrift og landbruk.

Ferdse og båndtvang

Hunder skal holdes i bånd under båndtvangen (1. april – 20. august). Bruk av motoriserte kjøretøy samt start og landing med helikopter, er forbudt i naturreservatet (*ifølge § 5 pkt a*). Sykling og bruk av hest og kjerre forbudt utenom stier markert i kart (figur 6) i forvaltningsplan (*ifølge § 5 pkt b*). Skånsom ridning er tillatt (*ifølge § 6 pkt d*).

Arrangementer og organisert friluftsliv

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer og andre større arrangementer er i utgangspunktet forbudt (*ifølge § 3 pkt d*), men det kan her søkes om avgrenset bruk av reservatet (*ifølge § 7 pkt e*). Et fåtall telt, en skoleklasse på tur eller tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av barnehager, ideelle organisasjoner eller liknende, regnes ikke som større arrangementer og omfattes ikke av forbudet. I tvilstilfeller skal aktiviteten omsøkes. Det kan gis dispensasjon til bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten (*ifølge § 7 pkt j*). Ti på topp er et positivt og

populært friluftstiltak i Steinkjer kommune. Dersom topper i området blir valgt ut som turmål bør det legges vekt på at traséen må tåle et høyt antall besøkende. Bestanden av marisko må skjermes (f.eks. med gjerde) dersom Finnhaugsetra skulle bli et turmål.

Geocaching

Ferdsl i forbindelse med geocaching utgjør trolig ingen trussel mot verneverdiene i naturreservatet. Det trengs ikke dispensasjon fra verneforskriften for å plassere ut cacher i området. Eventuelle cacher bør plasseres i nærhet til eksisterende stier og skal ikke spikres fast i trær, eller plasseres på annen måte som vil være til skade for naturen.

Bålbrenning

Uttak av småvirke til bål og enkelt friluftsliv på stedet er tillatt (*ifølge § 4 pkt i*), men hele trær og gadd av gran og furu (tørre stammer) skal ikke felles.

Bær og matsopp

Sanking av bær og matsopp er tillatt (*ifølge § 4 pkt a*).

Kulturminner

Det kan søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene for istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner (*ifølge § 7 pkt d*). Eksempler på kulturminner det kan søkes om å restaurere er blant annet Finnhaugseteren og den gamle tømmerrenna i Trollfossen. For å restaurere registrerte kulturminner kreves det også tillatelse fra fylkeskommunen, som er ansvarlig for kulturminneforvaltningen i fylket.

Rydding av stier

Stier markert på kart i forvaltningsplanen (figur 6) kan ryddes uten søknad (*ifølge § 4 pkt h*). Med «rydding» menes fjerning av greiner og nedfall. Dersom det er ønsket om stedegent uttak av virke for vedlikehold av bruer o.l. langs stien må dette omsøkes. Det vil da vurderes om uttaket vil være negativt for verneverdiene, og om virket heller bør hentes utenfor reservatgrensen.

Retningslinjer for stirydding

Dette gjøres ved å kappe vekk den delen av treet som ligger over stien, slik at stien åpnes igjen. Bestemmelsen gjelder innenfor stiens eksisterende bredde. Nedfall skal ikke fjernes fra reservatet eller ryddes i haug, men legges ved siden av stien.

Figur 10. Eksempel på stirydding. Foto: Marie Uhlen Maurset, FMNT.

5.3.5 Hytter

Alle hyttene i området ligger utenfor naturreservatet. Dersom det skulle bli behov kan det etter søknad gis tillatelse til nødvendig motorferdsel for transport av ved, utstyr og materialer til hytter bakenfor verneområdet (*ifølge § 7 pkt p*).

5.3.6 Redning og øvelser

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet er direkte tillatt i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat (*ifølge § 6 første ledd*). Dette unntaket gjelder ikke øvelser. Dersom det skal foregå motorferdsel i naturreservat i forbindelse med øvelser skal dette omsøkes (*ifølge § 7 pkt a*). Landing og start med forsvarets luftfartøy er tillatt (*ifølge § 6 pkt e*).

6 Oppsyn og administrasjon

FMNT er på nåværende tidspunkt forvaltningsmyndighet i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat. Søknader om tillatelser eller dispensasjoner fra verneforskriften sendes forvaltningsmyndigheten.

6.1 Dispensasjonssøknader

Hva som er tillatt, samt hva som kan tillates etter søknad, er beskrevet i kapittel 5.3 i forvaltningsplanen, der det refereres til verneforskriften. Tekstboksen nedenfor gir en oversikt over hva dispensasjonssøknader skal inneholde.

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften skal inneholde:

- Tiltakshavers /søkers navn og adresse
- Kart med inntegnet plassering av tiltaket
- Eiendomsforhold (evt. grunneiers tillatelse)
- Beskrivelse av tiltaket, omfang og varighet
- Hvilke naturtyper og naturverdier som blir berørt (dersom dette er kjent)

Lowverk

Verneforskriften for Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat er gjeldende lowverk for verneområdet. Søknader om dispensasjon fra vernebestemmelsene sendes forvaltningsmyndigheten. I verneforskriften § 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser) er det listet opp en rekke tiltak som er vurdert under verneprosessen. Her gis det vanligvis dispensasjon, under visse vilkår, og det kan være aktuelt med flerårige dispensasjoner. I de tilfeller der det søkes om tiltak som ikke er nevnt i verneforskriften § 7, behandles søknaden etter naturmangfoldloven § 48. Tiltaket kan da gis dispensasjon dersom det hverken går imot vernets formål eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan også gis dispensasjon dersom vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Vilkår for dispensasjoner

Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår for dispensasjoner. Det skal alltid vurderes om det bør knyttes vilkår til tillatelser for å ivareta verneformålet.

Vedtak

Alle vedtak registreres i miljøvedtaksregisteret. Politiet skal ha kopi av motorferdseløyver. Sametinget og fylkeskommunen skal ha kopi dersom vedtaket berører kulturminner. Vedtak kan påklages i henhold til forvaltningsloven.

7 Kilder

Artsdatabanken 2016. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>. Sist besøkt 31.10.16.

Direktoratet for naturforvaltning. 2007. *Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold*. DN håndbok 13, 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Hassel, H., Holien, H. og Brandrud, T. E. 2009. *Kartlegging av kalkskog i Steinkjer og Snåsa kommuner i Nord-Trøndelag*. Rapport botanisk serie 2009-4.

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. *Norsk rødliste for arter 2015*. Artsdatabanken, Norge.

Midteng, R. 2011a. Naturverdier for lokalitet Storgaulstadhøgda, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

Midteng, R. 2011b. Naturverdier for lokalitet Trollfossklompen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

Miljødirektoratet. 2016. <http://kart.naturbase.no/> sist besøkt 31.10.16.

Vedlegg 1. Verneforskrift

Forskrift om vern av Storgaulstadhøgda–Trollfossklumpen naturreservat, Steinkjer kommune, Nord-Trøndelag

Dato: FOR-2015-12-11-1501

Publisert: II 2015 hefte 5

Ikrafttredelse: 11.12.2015

Gjelder for: Steinkjer kommune, Nord-Trøndelag

Hjemmel: LOV-2009-06-19-100-§34, LOV-2009-06-19-100-§37, LOV-2009-06-19-100-§62

Kunngjort: 17.12.2015 kl. 15.10

Korttittel: Forskrift om vern av Storgaulstadhøgda–Trollfossklumpen naturreservat

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 11. desember 2015 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å sikre et variert område med naturskog. Med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sjelden natur som kalkskog og arter typiske for denne naturtypen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Steinkjer kommune: 156/3.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 7880 da. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet desember 2015. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Steinkjer kommune, hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Sanking av bær og matsopp.

b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

d) Beiting.

e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.

f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.

g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.

h) Rydding av eksisterende stier, vist i forvaltningsplan, dvs. fjerning av greiner og nedfall over stien.

i) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og tørr furu (gadd) skal ikke felles.

j) Utsetting av saltsteiner.

k) Skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji, dvs. tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste, eller uttak av særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler).

l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i kjerneområder vist i forvaltningsplan.

m) Vedlikehold og rydding av eksisterende flyttelei og kjørelei i reindrift, vist i forvaltningsplan.

n) Rydding av eksisterende setervoller, vist på kart i forvaltningsplan.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier vist i forvaltningsplan er bruk av sykkel og hest og kjerre forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest eller lett beltekjøretøy eller hest m/drag, som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Skånsom riding.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- f) Oppkjøring av skiløype mellom Daltjønna og Skjækerleia, vist på vernekart.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Nødvendig motorferdsel for vedlikehold som nevnt i § 4 g.
- d) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- e) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.

- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.
- h) Landing og start med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med utsetting av saltsteiner.
- m) Nødvendig motorferdsel knyttet til aktiviteter nevnt i § 7 d, f og k.
- n) Nødvendig motorferdsel for transport av ved, utstyr og materiell til hytter i og bakenfor verneområdet.
- o) Gjenoppføring av hytter, anlegg eller innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- p) Nødvendig motorferdsel for transport av materialer til gjenoppføring av hytter, anlegg eller innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 2. Artsmangfold

Tabell 3. Tabellen viser rødlista arter som har blitt registrert i Trollfossklompen, Storgaulstadhøgda og Finnhaugen under feltregistreringene i 2009 (Hassel, Holien og Brandrud) og 2011 (Midteng). Noen funn er hentet fra Artskart (Artsdatabanken).

Art	Gruppe	Status*	Funnsted (kjerneområde)	Voksested ¹
Gubbeskjegg <i>Alectoria sarmentosa</i>	lav	NT	spredt	Vokser epifyttisk på gamle bartrær, hovedsakelig gran.
Huldrelav <i>Gyalecti friesii</i>	lav	NT	Ukjent	Hummus og råttan ved i rothuler i gammel barskog.
Marisko <i>Cypripedium calceolus</i>	Karplante	NT	3	Kalkholdig grunn. Ofte rasmark eller furuskog.
Svartsonekjuke <i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Vedboende sopp	NT	1	Grove læger av gran.
Vrangstorpigg <i>Sarcodon lundellii</i>	Jordboende sopp	NT	1	Danner mykorrhiza med gran i eldre kalkskog.
Glattstorpigg <i>Sarcodon leucopus</i>	Jordboende sopp	NT	4	Danner mykorrhiza med furu i eldre kalkskog.

* Rødlistestatus pr. 2016 (Artsdatabanken 2016).

¹ Informasjonen er hentet fra nettversjonen av rødlista 2015 (Artsdatabanken 2016)

Vedlegg 3. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for offentlige beslutninger. Det vil si at disse prinsippene skal vurderes, og at det skal fremgå i avgjørelsen hvordan de er tatt hensyn til og vektlagt. Nedenfor beskrives de fem prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arter, naturtyper, naturens tilstand og effekt av påvirkninger. I hver enkelt dispensasjonssøknad vurderes derfor:

- 1) Hvilke naturverdier finnes på stedet?
- 2) Hva er effekten av det omsøkte tiltaket på disse verdiene?
- 3) Hvor er denne kunnskapen hentet fra (rapporter, generell kunnskap, erfaringer osv.)?

§ 9 Føre-var-prinsippet

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap til å kunne si noe om virkningen av det omsøkte tiltaket på naturmiljøet skal føre-var-prinsippet benyttes.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Samlet belastning på økosystemet skal vurderes. Under behandlingen av dispensasjonssøknader skal det derfor vurderes hva slags belastning økosystemet har vært utsatt for (i form av tidligere og nåværende tiltak og bruk), hva det trolig vil bli utsatt for i fremtiden, og hva den samlede belastningen på økosystemet vil bli dersom dispensasjonen gis.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse

Den som gjør skade på miljøet skal bære kostnadene. Det kan altså bli stilt krav om at tiltakshaver utbedrer skadene tiltaket har medført, eller at tiltakshaver må dekke kostnadene ved å hindre skade på naturmangfoldet.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal velges de driftsmetoder, teknikker og den lokalisering av tiltaket som gir minst skade på naturen. Det skal derfor alltid vurderes om det finnes alternative lokaliseringer, og om disse gir mindre skade på naturmangfoldet. Det skal også alltid vurderes om det finnes andre teknikker eller driftsmetoder som gir mindre skade.

Vedlegg 4. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12

Dette vedlegget beskriver hvordan miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 har blitt brukt til å utforme forvaltningsplanen. De sentrale prinsippene i dette arbeidet har vært naturmangfoldloven §§ 8-12, som ifølge § 7 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 står sentralt i utformingen av forvaltningsplanen. Under denne paragrafen står det at beslutninger som påvirker naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Storgaulstadhøgda-Trollfossklompen naturreservat er beskrevet i kapittel 1 og 4. Denne kunnskapen er bakgrunnen for kapittel 5 (Forvaltning), deriblant retningslinjene for brukerinteresser i kapittel 5.3. Basert på de naturfaglige registreringene som har blitt gjort i området har FMNT vurdert at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i naturreservatet er godt. Førre-var-prinsippet i § 9 har derfor blitt tillagt lite vekt under utformingen av forvaltningsplanen.

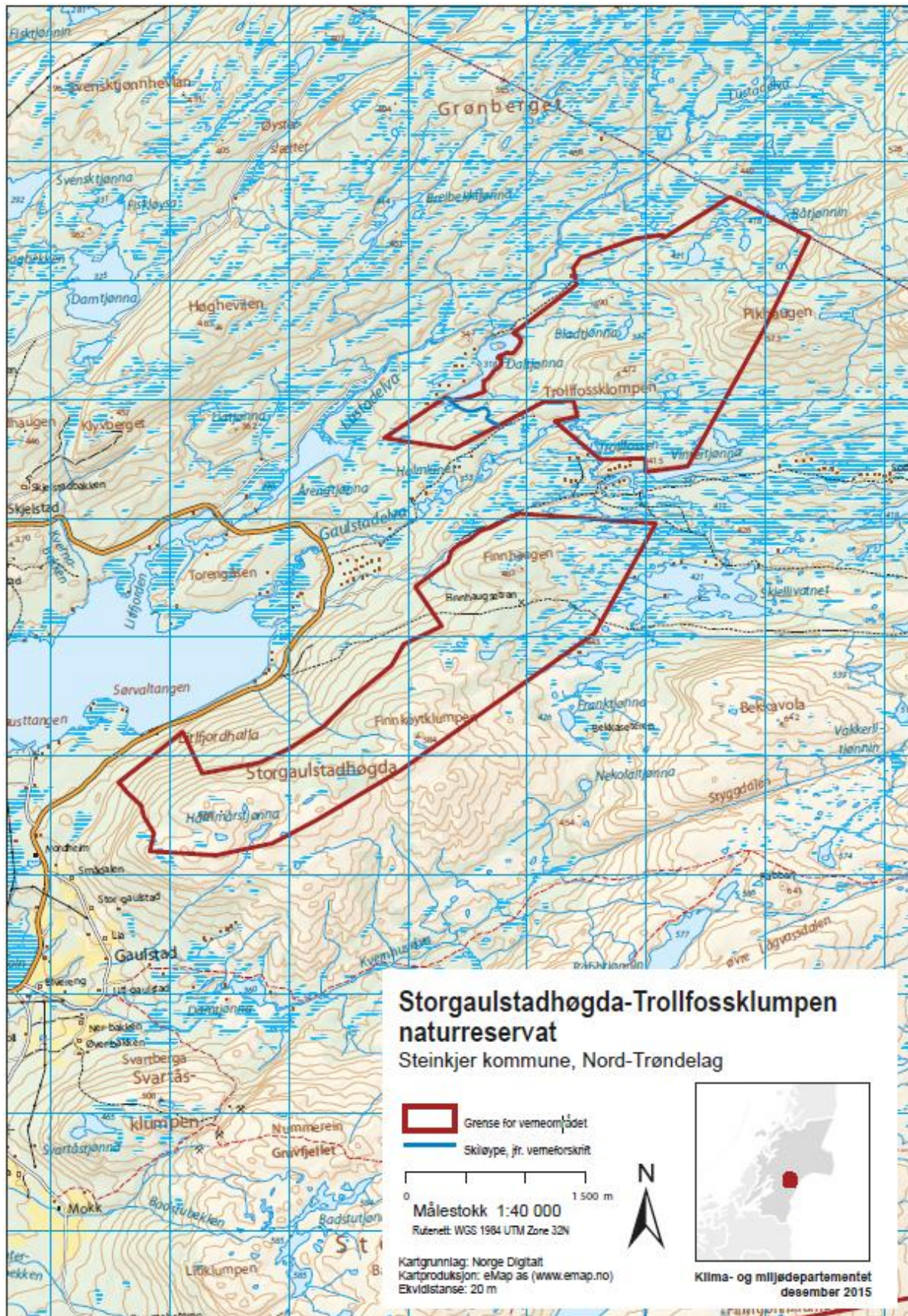
Tiltaks- og oppsynsplanen i kapittel 5.2 er blant annet utarbeidet for å følge med på hvordan Aktiviteten og naturverdiene utvikler seg over tid. Dette er viktig for å kunne vurdere den samlede belastningen på økosystemet, etter prinsippet i naturmangfoldloven § 10. Dette vil også kunne bli en viktig del av det fremtidige kunnskapsgrunnlaget om økosystemets robusthet, og bør vurderes i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen.

Prinsippene i §§ 11 og 12 har blitt lagt til grunn i utformingen av retningslinjer for brukerinteresser i kapittel 5.3. Disse prinsippene går ut på at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse (§ 11), og at en skal bruke de teknikker og driftsmetoder som gir minst belastning på naturmangfoldet (§ 12). Dette gjelder blant annet uttransport av felt storvilt, der det står i forvaltningsplanen at våt myr og annen bæresvak mark skal unngås. Retningslinjene i forvaltningsplanen pålegger ikke brukerinteressene direkte ekstra kostnader, men det står blant annet spesifisert at en vil kunne få krav om utbedring dersom en gjør skade på naturmangfoldet. Det vil også kunne bli et krav, ved en eventuell dispensasjon fra verneforskriften, om at en bestemt teknikk eller driftsmetode skal benyttes for å gjøre minst mulig skade på naturen.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 vil også bli vurdert under behandlingen av dispensasjonssaker.

Vedlegg 5. Vernekart

Vernekart for Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen naturreservat.

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG | Steinkjer

Statens hus, Strandveien 38, Pb 2600, 7734 Steinkjer | Epost: fmntpost@fylkesmannen.no | www.fmnt.no